

Hallintovaliokunta

Keskiviikko 16.11.2022 klo 11.15—13.15

Läsnä

puheenjohtaja Riikka Purra ps
varapuheenjohtaja Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Tiina Elo vihr (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Eveliina Heinäluoma sd (1, 2, 3, 6, 7) (4, 5 osittain)
jäsen Hanna Holopainen vihr (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Hanna Huttunen kesk (5, 6, 7) (3, 4 osittain)
jäsen Mika Kari sd (3, 4 osittain)
jäsen Juha Pylväs kesk (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Mari Rantanen ps
jäsen Piritta Rantanen sd (1, 2) (3 osittain)
jäsen Matti Semi vas
jäsen Kari Tolvanen kok (1, 2) (3 osittain)
jäsen Heikki Vestman kok (3, 4 osittain)
jäsen Heidi Viljanen sd
varajäsen Ben Zyskiewicz kok (5, 6, 7) (3, 4 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne
valiokuntaneuvos Henri Helo
istuntoasiainneuvos Sanna Helopuro

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta direktiiviksi pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (uudelleenlaadittu)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 57/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta direktiiviksi pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (uudelleenlaadittu) / A3
Eriävä mielipide Eriävä mielipide HaV PS U 57_2022 vp.pdf / B3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirja HaVP 108/2022 vp

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Rantanen M. ehdotti vpj. Talvitien kannattamana, että kappaleen 5 loppuun lisätään virke: ”Valiokunta suhtautuu kuitenkin kriittisesti ehdotuksiin, joiden myötä kolmansien maiden kansalaiset voisivat saada pitkään oleskelleen aseman Suomesta nykyistä helpommin.” Ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 3-9 ed. Rantasen ehdotus hyväksyttiin.

Kappaleen 10 teksti muutettiin kahden ensimmäisen virkkeen jälkeen kuulumaan seuraavasti: ”Valiokunta pitää tärkeänä, että saatavuusharkinnan poistamisen vaikutukset ehdotuksessa tarkoitetun henkilöryhmän osalta arvioidaan jatkovalmistelussa huolellisesti etenkin sen vuoksi, että pitkään oleskelleen aseman saamiseen edellytetään melko lyhyttä oleskeluaikaa. Eduskunta tulee pitää informoituna siitä, miten saatavuusharkintaa koskevaa sääntely ehdotuksen käsittelyn kuluessa kehittyä. Valiokunta korostaa työvoiman hyväksikäytön ehkäisyn ja työelämän valvontaan kohdistettavien riittävien resurssien merkitystä”.

Lisäksi ed. Rantanen M. ehdotti pj. Purran kannattamana, että kappaleen 10 loppuun lisätään virke: ”Saatavuusharkinnan poisto tulisi valiokunnan käsityksen mukaan lisäämään Suomen työvoiman tarjontaa erityisesti matalapalkka-aloilla, minkä vuoksi ehdotuksen negatiiviset vaikutukset Suomelle voivat olla tulevaisuudessa merkittäviä, kuten Ruotsissa on nähty.” Ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 3-6 ed. Rantasen ehdotus hyväksyttiin kolmen jäsenen pidättäytyttyä äänestämästä.

Kappaleen 12 loppuun lisättiin virkkeet: ”Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä huomiota siihen, että Suomen asumisperusteinen sosiaaliturva poikkeaa monen muun EU-maan sosiaaliturvan perusteista. Valiokunta korostaa, että keskeistä hallitussa maahanmuutossa on työkykyisen yksilön kyky elättää itse itsensä omalla työllään”.

Ed. Rantanen M. ehdotti pj. Purran kannattamana, että kappaleen 12 loppuun lisätään vielä maininta siitä, että sosiaaliturvan tulisi jatkossa perustua Suomessa asumisen sijasta kansalaisuuteen. Ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 8-3 lausuntoluonnos hyväksyttiin kahden jäsenen pidättäytyessä äänestämästä.

Kappaleen 13 loppuun lisättiin sivulause: ”mutta valiokunnan saaman selvityksen mukaan muun muassa opintotukeen oikeutettujen ulkomaalaisten määrä Suomessa tulisi kasvaamaan”.

Ed. Rantanen M. ehdotti pj. Purran kannattamana, että kappaleen 14 loppuun lisätään virke ”Valiokunta toteaa, että niiden käyttöönottamista tulisikin kuitenkin vakavasti harkita.” Ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 10-3 lausuntoluonnos hyväksyttiin.

Pöytäkirja HaVP 108/2022 vp

Kappaleeseen 15 lisättiin kahden ensimmäisen virkkeen jälkeen uusi virke: ”Valiokunta pitää tärkeänä, että Suomessakin harkitaan esimerkiksi edellä mainittujen kotoutumisen edellytysten käyttöönottoa”.

Kappaleen 17 loppuun lisättiin virke: ”Valiokunta korostaa kansalliseen turvallisuuteen liittyvien näkökohtien merkitystä maahanmuuttoon liittyvien direktiivin kansallisessa täytäntöönpanossa”.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Pj. Purra ja ed. Rantanen M. varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Eriävä mielipide on toimitettava sihteerille 16.11.2022 klo 14.00 mennessä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: pj. Purra ja ed. Rantanen M., liite B3.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 220/2022 vp

Asiantuntijalausunto HE 220/2022 vp HaV 16.11.2022 erityisasiantuntija Roope Jokinen, sisäministeriö Asiantuntijalausunto / A4

Asiantuntijalausunnon liite HE 220/2022 vp HaV 16.11.2022 erityisasiantuntija Roope Jokinen, sisäministeriö Asiantuntijalausunto / B4

Asiantuntijalausunnon liite HE 220/2022 vp HaV 16.11.2022 erityisasiantuntija Roope Jokinen, sisäministeriö / esitys / C4

Asiantuntijalausunto HE 220/2022 vp HaV 16.11.2022 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto / D4

Asiantuntijalausunto HE 220/2022 vp HaV 16.11.2022 valtioneuvoston ihmiskaupan vastaisen työn koordinaattori Venla Roth, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto / E4

Asiantuntijalausunto HE 220/2022 vp HaV 16.11.2022 johtava sosiaalityöntekijä Eeva Elfving Ström, Espoon kaupunki Asiantuntijalausunto / F4

Asiantuntijalausunnon liite HE 220/2022 vp HaV 16.11.2022 johtava sosiaalityöntekijä Eeva Elfving Ström, Espoon kaupunki Asiantuntijalausunto / G4

Asiantuntijalausunto HE 220/2022 vp HaV 16.11.2022 työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto / H4

Asiantuntijalausunto HE 220/2022 vp HaV 16.11.2022 ulkoministeriö Asiantuntijalausunto / I4

Asiantuntijalausunto HE 220/2022 vp HaV 16.11.2022 Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Asiantuntijalausunto / J4

Asiantuntijalausunnon liite HE 220/2022 vp HaV 16.11.2022 Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Asiantuntijalausunto / K4

Etäkuuleminen

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- erityisasiantuntija Roope Jokinen, sisäministeriö, liite
- poliisitarkastaja Joni Länsivuori, sisäministeriö
- ylitarkastaja Noora Nihtinen, sisäministeriö
- rajaturvallisuusasiantuntija Petri Härmä, sisäministeriö
- erityisasiantuntija Minna Viuhko, sosiaali- ja terveysministeriö

Pöytäkirja HaVP 108/2022 vp

- lakimies Marika Lahtivirta, sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- lakimies Katariina Rainio, sosiaali- ja terveysministeriö
- valtioneuvoston ihmiskaupan vastaisen työn koordinaattori Venla Roth, oikeusministeriö, liite
- johtava sosiaalityöntekijä Eeva Elfving Ström, Espoon kaupunki, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:

- työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- ulkoministeriö, liite
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), liite

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tilastokeskuksesta annetun lain ja tilastolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 72/2022 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 52/2022 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 49/2022 vp

Vastine HE 72/2022 vp HaV 16.11.2022 valtiovarainministeriö / A5

Vastine

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- valtiovarainministeriö, liite

6. Muut asiat

Hallintovaliokunnan tapaamiseen Ruotsin poliisiylijohtaja Anders Thornbergin kanssa 15.11.2022 klo 15.00-16.00 osallistuivat pj. Purra, jäsenet Heinäluoma, Rantanen M., Tolvanen, Viljanen, varajäsen Zyskowicz, valiokuntaneuvokset Rinne ja Helo sekä istuntoasiainneuvos Helopuro.

Kokouksen päätteeksi valiokunta lausui kiitossanat valiokunnan väistyvälle puheenjohtajalle Riikka Purralle.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 17.11.2022 klo 12.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne